

DPK I 401/7/12

Pan
Waldemar Szmidt
Dyrektor
Departamentu
Sądów, Organizacji i Analiz Wymiaru
Sprawiedliwości

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. – o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw w dniu 9 listopada 2013 r., oraz wątpliwościami związanymi ze stosowaniem przepisów dot. kontrawencjonalizacji przestępstwa prowadzenia w stanie nietrzeźwości pojazdu innego niż mechaniczny oraz przestępstw przeciwko mieniu w ramach tzw. typów przepołowionych, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Przewidziana w w/w ustawie kontrawencjonalizacja, zgodnie z art. 50 ustawy obejmować będzie sprawy, w których w dniu wejścia w życie ustawy doszło do wydania prawomocnego orzeczenia skazującego na kary: pozbawienia wolności, ograniczenia wolności oraz grzywny za występki z art. 178a § 2 k.k. oraz występki z art. 278 § 1 k.k., art. 284 § 1 k.k., art. 288 § 1 k.k., art. 290 k.k. art. 291 k.k. , art. 292 k.k., w których wartość mienia będącego przedmiotem przestępstwa mieściła się w granicach od 251 zł do 400 zł ($\frac{1}{4}$ minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalone na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314) i orzeczone w takich sprawach kary podlegać będą wykonaniu. Tym samym regulacja z art. 50 ustawy nie obejmuje tych kategorii spraw o w/w występki, w których wymierzono karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W

przypadku, gdy orzeczone kary podlegają wykonaniu (są w trakcie wykonywania, bądź zarządzono ich wykonanie), stosuje się natomiast reguły zawarte w art. 50 ustawy.

W w/w przepisie ustawodawca przewidział reguły zamiany orzeczonych i wykonywanych (bądź takich, których wykonanie zarządzono) kar pozbawienia wolności, ograniczenia wolności i grzywny oraz orzeczonych środków karnych, w przypadku skazania za występki z art. z art. 178a § 2 k.k. oraz występki z art. 278 § 1 k.k., art. 284 § 1 k.k., art. 288 § 1 k.k., art. 290 k.k. art. 291 k.k. , art. 292 k.k., w których wartość mienia będącego przedmiotem przestępstwa mieściła się w granicach od 251 zł do 400 zł (¼ minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalone na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314). Wątpliwości budzi sytuacja, w której za występki z art. 178 § 2 k.k. wymierzona została kara ograniczenia wolności podlegająca wykonaniu, brak jest bowiem w zakresie ustawowego zagrożenia za wykroczenie z art. 87 § 1 k. w. tego rodzaju kary. W tego rodzaju sprawach postępowanie w przedmiocie zamiany kary, o ile zostanie wszczęte winno podlegać umorzeniu, natomiast orzeczona za występki kara ograniczenia wolności nie powinna być wykonywana i postępowanie wykonawcze w tym zakresie winno podlegać umorzeniu.

Kolejną wątpliwość rodzi kwestia skazania za przestępstwo objęte kontrawencjonalizacją pozostające w kumulatywnej kwalifikacji z innym, nie podlegającym tego rodzaju depenalizacji. W tego rodzaju sytuacji brak jest podstaw stosowania art. 50 w/w ustawy, bowiem kontrawencjonalizacja nie obejmuje zmiany kwalifikacji prawnej czynu tylko zamianę orzeczonej kary. Podobna sytuacja dotyczy ciągu przestępstw.

Nie ma natomiast wątpliwości, że w przypadku wymierzenia kary łącznej lub w przypadku wydania wyroku łącznego, w ramach których doszło do wymierzenia kary jednostkowej za przestępstwo podlegające kontrawencjonalizacji, sąd powinien badać, czy zastosowanie art. 50 ustawy będzie z perspektywy skazanego korzystniejsze i w zależności od tego modyfikować wymierzoną karę podlegającą wykonaniu.

Trzeba także podkreślić, że przepisy art. 50 ustawy nie dają podstawy prawnej do dokonywania rozstrzygnięcia co do różnicy pomiędzy karą, która już faktycznie została wykonana, a tą która zostanie ustalona w wyniku zastosowania reguł intertemporalnych zawartych w/ w przepisie.

Jednocześnie wykonywanie kary pozbawienia wolności po wejściu w życie przepisów o kontrawencjonalizacji, do czasu wydania postanowienia o przekształceniu wykonania i ewentualnego uznaniu kary za wykonaną nie powoduje automatycznie powstania roszczenia odszkodowawczego, bowiem opisana sytuacja nie jest żadną z tych, które są przewidziane w art. 552 kpk. Do czasu przekształcenia kary pozbawienie wolności następuje na podstawie prawomocnego wyroku skazującego. Przekształcenie nie jest natomiast wznowieniem ani kasacją o których mowa w art. 552 § kpk, w wyniku których zmiana orzeczenia następuje z przyczyn merytorycznych występujących przed skazaniem, a które sprawiają że skazanie było niesłuszne. Podobna sytuacja ma już obecnie miejsce w przypadku zmniejszenia kary w wyniku wydania wyroku łącznego na podstawie art. 576 § 2 kpk. Sytuacja taka nie rodzi również obowiązku odszkodowawczego na podstawie prawa cywilnego bowiem nie zostaje popełniony delikt polegający na niezgodnym z prawem pozbawieniu wolności.

Będę wdzięczny za przekazanie Państwa uwag do powyższej opinii i ewentualne udzielanie zainteresowanym sądom informacji o potencjalnej możliwości powyższej wykładni, z zastrzeżeniem że to oczywiście sądy dokonują wiążącej i właściwej wykładni.